

opusdei.org

"Ivan Pavao II. i Opus Dei"

22. listopada je blagdan bl. Ivana Pavla II. Intervju s prelatom Opusa Dei objavljen u talijanskom časopisu "Studi Cattolici" u vrijeme beatifikacije.

29.04.2013.

Koje je vaše najživlje sjećanje na Ivana Pavla II?

Ivan Pavao II. često je inzistirao da svaki muškarac i žena nalazi svoje puno savršenstvo u sebedarju, u

potpunom predanju sebe Bogu i drugima. I on je sam dao svoj život Bogu i Crkvi s izrazitom velikodušnošću i smislom za žrtvu. Razlika između Pape, tako fizički snažnog kada je preuzeo vodstvo Crkve 1978, i Ivana Pavla II. u završnim godinama njegovog pontifikata, pognutog pod težinom umora i bolesti, znak je ne samo godina koje su prošle, nego i potpunog predanja sebe.

Jednom sam bio u pratnji biskupa Alvara del Portilla u Papinskom apartmanu prilično kasno navečer. Dok smo čekali Papin dolazak, čuli smo kako neko korača hodnikom približavajući nam se vrlo teškim korakom. Bio je to Sveti Otac, vrlo iscrpljen. Don Alvaro je uzviknuo: "Sveti Oče, vrlo ste umorni!" Papa ga je pogledao te s čvrstim i prijateljskim glasom, odgovorio: "Da nisam umoran sada na kraju dana, to

bi bio znak da nisam ispunio svoju dužnost."

Iako je nemoguće sažeti ukratko, što je Ivan Pavao II ostavio Crkvi?

Ostavio nam je čudesno bogatstvo nauka i njegov primjer pastoralne ljubavi. Ono što bih istaknuo u njegovom pontifikatu je poticaj koji je dao novoj evangelizaciji u svakodnevnom životu, koju vrše ljudi što aktivno sudjeluju u svim područjima ljudskog djelovanja, u skladu sa svojom vjerom.

Možda je to razlog zašto je razumio Opus Dei tako dobro, čiji je smisao posvećenje i apostolat u svakodnevnom životu.

Želim kristalno jasno naglasiti da su svi vjernici Opusa Dei zahvalni svim papama zato što se brinu za boljitak čitave Crkve i zbog toga što su svi oni, od Pija XII. do današnjeg poglavara Crkve, bili vjerni

potpomagatelji razvoja apostolata Opusa Dei. Uz Ivana Pavla II. vežemo posebnu zahvalnost, jer su za vrijeme njegovog pontifikata donesene odluke od posebnog značaja za povijest Djela. To uključuje formiranje ovog dijela Crkve kao osobne prelature, beatifikaciju i kanonizaciju svetoga Josemarije, i stvaranje Papinskog Sveučilišta Svetog Križa.

Zasigurno je Papa u Djelu vidio učinkovit instrument za evangelizaciju kroz svakodnevni život. No, u isto vrijeme, ja bih rekao da nije imao neku posebnu naklonost prema Opusu Dei. Ivan Pavao II. bio je doista Papa svima, Otac koji je imao sluha za sva događanja i karizme unutar Crkve koja su bila potaknuta Duhom Svetim. Mislim da su se s njim milijuni ljudi osjetili kao "omiljeni sinovi i kćeri". Zbog toga su, jer su i oni to osjećali, vjernici Opusa

Dei svakodnevno u radosti zahvaljivali Svetom Ocu.

Je li Ivan Pavao II. poznao Opus Dei prije nego što je postao Papa?

Tijekom Drugog Vatikanskog Koncila upoznao se u vijećnici s don Alvarom del Portilom. Nije bilo nikakvih kontakata do 1971. kada je mladi kardinal iz Krakowa, Karol Wojtyła, tijekom Biskupske Sinode u Rimu prisustvovao konferenciji koju je organizirao CRIS, Centro Romano d'Incontri Sacerdotali, u čijoj su organizaciji bili i neki svećenici Opusa Dei. Tom prigodom od njega je zatražen intervju o svećeničkom bratstvu u publikaciji CRIS-a, jer je bilo interesantno čuti glas biskupa koji je patio pod Komunističkom diktaturom. Zapisao je pitanja i nekoliko tjedana kasnije poslao je trideset jednu rukom ispisanu stranicu, na poljskom. Na početku svake stranice, na marginama, na

papiru vrlo loše kvalitete, napisao bi zazive Totus tuus, a neki su stihovi uzeti iz Posljednice Duhu Svetome: Veni Sancte Spiritus... Dulce refrigerium ... In labore requies ... O lux beatissima ... Reple cordis intima ...

Godine 1974. CRIS ga je pozvao da održi predavanje na konferenciji kojoj je radni naslov bio „*Oplemenjivanje čovjeka i kršćanska mudrost*“. Tema koju je izabrao kardinal Wojtyła bila je „*Evangelizacija i unutrašnji svijet čovjeka*“. To je bilo vrlo produhovljeno predavanje. Na kraju je u svoje predavanje uklopio razmišljanje mons. Escriva de Balaguera o tome kako prožeti svijet Kristovim mirom: "*posvećujući rad, posvećujući sebe radom i posvećujući druge kroz rad.*" Tekst je kasnije objavljen u knjizi zajedno s ostalim njegovim predavanjima. Kada je postao papa, Ivan Pavao II. bi

ponekad primjerke ove knjige poklanjao ljudima koji bi ga posjećivali.

Četiri godine kasnije, kardinal Wojtyła je posjetio Villu Tevere, centralno sjedište Opusa Dei, te je ostao na ručku koji je protekao u veoma prijateljskoj atmosferi. Nakon ručka smo otišli u posjet Presvetom Oltarskom Sakramentu. Kardinal je kleknuo na drveno klecalo koje je sačuvano kao relikvija, jer su ga koristili Pio VII. i sv. Pio X, a također i sv. Josemaría koji je klecalo dobio na dar od rođaka sv. Pia X. Kada mu je don Alvaro to spomenuo, kardinal Wojtyła je odmah poljubio relikviju te kleknuo na pod. Bila je to spontana gesta poniznosti koju nikada nisam zaboravio.

Ivan Pavao II. je gajio veliku ljubav prema don Alvaru, osobito nakon što je izabran za Papu. Sveti ljudi se međusobno jako dobro razumiju.

Da li nam možete nešto ispričati o uspomeni na prvi susret sa novim Papom?

Prvi susret dogodio se sasvim neočekivano dan nakon Papina izbora, 17. listopada 1978. Poljski biskup Andrea Deskur koji je tada bio predsjednik **Papinskog vijeća za društvena obavijesna sredstva**, koji je bio dobar prijatelj don Alvara, a još mnogo bolji prijatelj sa Karolom Woytilom još od malih nogu, bio je hospitaliziran u Bolnici Gemelli zbog moždanog udara što je pretrpio nekoliko dana prije.

Na dan Papina izbora, don Alvaro je biskupa Andrea Deskura nazvao telefonom. Nije mu odmah želio reći radosnu vijest, kako ne bi izazvao prejake emocije. Zbog toga ga je samo zapitao: "Andrea, da li znaš tko je izabran za Papu?" Deskur je odgovorio: "Nisu mogli odabrati boljega" te je dodao: " Sutra ću ga

vidjeti?" Don Alvaro je mislio da je pacijent bunca: kako bi novoizabrani papa mogao napustiti Vatikan?

Sljedećeg dana don Alvaro je došao u posjet svom prijatelju. Ja sam bio s njim. Vrlo smo se iznenadili jer, dok smo napuštali bolesničku sobu, rečeno nam je da moramo sačekati sa strane s drugim ljudima, pošto je Papa upravo stigao te je izlaz s kata bio blokiran. Još smo se više iznenadili kada je Ivan Pavao II. došao do don Alvara i srdačno ga zagrlio. Don Alvaro, vidno ganut, ljubeći prsten novog Pape primijetio je kako ovaj drži krunicu u ruci.

Ti dani, na početku novog pontifikata bili su vrlo intenzivni. Tako smo često viđali Papu da nam se činilo da je to nemoguće. Na primjer, don Alvaro je posjetio svetište La Mentorella, u blizini Rima, kako bi povjerio novog papu Gospinu zagovoru. Tamo je, naslonjen na

poklopcu motora automobila, napisao razglednicu Ivanu Pavlu II. I iskazao želju da mu potpomogne svojim molitvama. Predao mu je na raspolaganje više od 60.000 misnih nakana koje vjernici Opusa Dei svaki dan prikazuju za potrebe i intencije Prelata, što je najveća podrška koju je uopće mogao dati. Nekoliko dana kasnije Papa ga je osobno nazvao. Želio mu se zahvaliti za ovu velikodušnu gestu i po tonu njegova glasa, u kojem se mogla osjetiti velika zahvalnost za blagom koje mu je dano, vidjela se velika Papina ljubav prema Euharistiji.

Don Alvaro je 28. listopada prvi put bio u neformalnoj audijenciji kod Ivana Pavla II. Don Joaquin Alonso i ja smo također bili prisutni te smo mogli vidjeti kako je Papa s velikom pozornošću i zanimanjem slušao ono što mu don Alvaro govori. Sjećam se da je rekao vrlo uvjerenom, potkrepljujući taj svoj stav i

gestikulacijama, da će Crkva nadići sve svoje poteškoće uz pomoć naše Gospe, prvoga i najvažnijeg *djela Božjega*. Don Alvaro je rekao da se i on u potpunosti slaže s izrečenim i dijeli istu nadu. Tom prigodom don Alvaro mu je rekao da zbog *Sede Vacante* (vrijeme do izbora novoga Pape) uzrokovane neočekivanom smrću Ivana Pavla I, nije bio u mogućnosti primiti pismo koje je novi Papa, prethodni patrijarh Venecije, htio poslati za pedesetu obljetnicu utemeljenja Opusa Dei. Mons. del Portillo je dodao kako je i Papa vrlo dobro shvaćao da se Opus Dei u konačnici ne može svrstati u svjetovne institute te da će se morati pronaći neko novo prikladnije pravno rješenje. Osvrćući se na to pismo, Ivan Pavao II. je rekao: "La facciamo!" Mi ćemo to učiniti!

Don Alvaro je 5. prosinca te godine obavijestio Papu da je za njega pripremio za dar naranče,

tradicionalni poklon koji se daruje za blagdan sv. Nikole 6. prosinca kao što je običaj u Poljskoj. Papa se iznenadio što on zna za taj običaj te ga je pozvao da sutradan dođe kod njega. Zajedno s narančama donijeli smo mu razne knjige svetog Josemarije. Papa ih je spremio u ured gdje su mu neki od suradnika pomagali u pripremi njegovih govora.

Ovakvi neformalni susreti bili su vrlo karakteristični za Ivana Pavla II. koji je, posebno na početku, sve iznenađivao svojom neposrednošću u susretima s ljudima. Da li ste pozivani i na službene audijencije?

Naravno, među ostalim razlozima, željeli smo zatražiti od Svetog oca, kako sam već spomenuo, konačno rješenje pravnog statusa Opusa Dei, kojemu je Pavao VI. također bio sklon, što je pokazao na prvoj

audijenciji. Tom je prilikom podržao rad Don Alavara del Portilla. Može se reći kako je Papa poduzeo prve potrebne korake i utro put prema ostvarenju tog cilja.

U isto vrijeme gajim vrlo lijepa sjećanja na te prve mjesece. Ceremonija ređenja Papinskog nasljednika u Krakowskoj nadbiskupiji, nadbiskupa Macharskog, trebala se održati na blagdan Bogojavljenja 1979. u bazilici Svetoga Petra.

Sveti je Otac želio slaviti Euharistiju na Oltaru Ispovijedi, ali su mu predložili da bi bilo bolje slaviti misu na Oltaru Katedre, jer je malo vjerojatno da će bazilika biti puna ljudi, a što bi uistinu bilo neprikladno za ovakvu priliku. Ne znam tko je predložio Papi da se obrati mons. del Portillo te ga zamoli da potakne ljude da prisustvuju biskupskom ređenju. Tih dana, mi

smo bili na pastoralnom putovanju kroz različite europske zemlje. Bili smo u Švicarskoj kada smo primili ovu vijesti iz Rima. Pošto je zahtjev došao od Pape, kako je radio uvijek kada bi ga Papa nešto zamolio, don Alvaro je napravio sve što je mogao kako bi organizirao članove Djela da potaknu svoje prijatelje da dođu u Baziliku i ispune je. I doista, Bazilika je bila puna.

Don Alvaro nije sudjelovao u ceremoniji, jer je htio da prisutni svoju naklonost i pažnju u potpunosti usmjere na Ivana Pavla II. i novog nadbiskupa. Na kraju ceremonije Papa je zahvalio Opusu Dei. Tada je Papa prvi put javno govorio o Djelu u bazilici Svetoga Petra.

Bilo je i drugih prigoda na kojima je Papa računao na pomoć vjernika Opusa Dei pri okupljanju velikog broja ljudi.

Najviše, na početku. Kasnije je Sveti Otac mogao računati i na pomoć mnogih drugih vjernika.

Sjećam se da je Ivan Pavao II. želio od početka slaviti misu za studente u bazilici Svetog Petra, kao što je to činio u Krakowu. Napravili smo sve što smo mogli kako bi mu pomogli uvesti tu tradiciju. Don Alvaro je predložio izradu osobnih pozivnica koje bi uključivale, osim informacija o svetoj misi i velik broj termina predviđenih za ispovijed u Bazilici. Don Alvaro je rekao da će pozvati desetke ispovjednika koji će biti na ispomoći kod ispovijedanja. Ova je inicijativa polučila velik uspjeh.

Za vrijeme jednog ručka u papinskom apartmanu na koje smo bili pozivani od Pape, Don Alvaro je govorio o potrebi poticanja ispovijedi, kako bi se pomoglo ljudima ponovno susresti Gospodina, potičući i svećenike i laike da se

uključite u ovaj apostolat. Kako bi ilustrirao ono što je želio reći, ispričao nam je nekoliko anegdota koje govore o dobrim rezultatima postignutim diljem svijeta, koristeći se s ovom metodom pomaganja dušama. Ivan Pavao II, s odobravajućim smiješkom je rekao: “Podsjećate me na one dobre, gorljive pastire moga vremena, koji su čitav svoj život posvetili brizi za povjerene im duše, koje su voljeli svim svojim bićem.“

U drugim prigodama, u sličnim razgovorima, Papa bi rekao, referirajući se na vjernike Opusa Dei, svećenike i laike: „Imate karizmu ispovijedi“. Znam da je istu stvar govorio i drugima, misleći pritom na Djelo, jer bi nam o tome pričali.

Pretpostavljam da su se slične situacije ponavljale na putovanjima Ivana Pavla II diljem

svijeta, gdje god su bili članovi Opusa Dei.

U svim dijelovima svijeta, vjernici Prelature, kao i svi drugi Katolici, pokazivali bi mu svoju naklonost i podršku. Papa je znao kako osvojiti svačija srca, i po cijelom je svijetu širio ljubav i entuzijazam među ljudima.

U prvim godinama njegovog pontifikata, napravljeni su završni koraci za podizanje Opusa Dei na rang osobne prelature. Možete li nam reći nešto o tome?

Oba prethodnika, i Pavao VI. i Ivan Pavao I. su namjeravali dovesti do kraja pravni status Opusa Dei sukladno kanonskom pravu, ali ih je Gospodin pozvao prije nego što je posao priveden kraju. I Ivan Pavao II. je bio od samog početka pontifikata zainteresiran za tu tematiku. Predao je predmet u ruke kardinala Sebastiana Baggia,

prefekta **Kongregacije za biskupe**, i imenovano je mješovitu komisiju, sastavljenu od stručnjaka kanonskog prava Svete Stolice i Opusa Dei. Papa je pažljivo pratio razvoj stvari i bio jako dobro upoznat sa svim detaljima. Sve tehničke pojedinosti i okviri kanona bili su mu vrlo dobro poznati. Ovdje želim posebno naglasiti očinski interes koji je Sveti Otac pokazao za ovaj proces, dok je u isto vrijeme prepustio stručnjacima kanonskog prava potpunu slobodu i neovisnost u proučavanje ovog slučaja. Također se ponašao vrlo očinski, a ne samo mudro, kada bi se suočio s poteškoćama uzrokovanim primjedbama nekih biskupa, koji nisu bili skloni nalaženju rješenja u novoj kanonskoj formi. On je sam nadgledao ovaj proces pazeći da se svi prigovori uzmu u obzir i da budu na zadovoljavajući način riješeni.

U kojoj je mjeri Ivan Pavao II. sudjelovao u organizaciji ustroja Opusa Dei? Je li davao prijedloge?

Njegov najvažniji doprinos, dakako, bio je podizanje Opusa Dei na rang osobne prelature, čin kojim je stavio ovaj dio Crkve, sastavljen od laika i svećenika, muškaraca i žena iz svih sfera života, pod jurisdikciju Prelata kako bi sa svojim svećenicima bolje služili univerzalnoj Crkvi, u zajedništvu sa svim mjesnim crkvama. Također je predložio Prelatu apostolsku inicijativu, jer je bio vrlo uvjeren u snagu osobnog apostolata svakog vjernika Opusa Dei, vjernika koji dolaze iz svih socijalnih slojeva, da trebaju sudjelovati u apostolskoj aktivnosti Djela.

Papa je izričito zahtijevao da međunarodno sveučilište Sedes Sapientiea, osnovano u Rimu, odgaja svećenike koji će kasnije preuzeti

zadaću formacije u sjemeništima diljem svijeta, uključujući i ona na područjima koju su tek dobila svoju slobodu nakon razdoblja sovjetske dominacije.

Ivan Pavao II. je počeo govoriti o novoj evangelizaciji oko 1981. ali je tek 1985. dao snažan poticaj ovom pastoralnom prioritetu, prije svega u zemljama zapadne Europe i Sjeverne Amerike gdje je sekularizam alarmantno rastao. Simboličan datum je 11. listopada 1985, dan kada je Sveti otac zaključio izvanrednu **Biskupsku sinodu** održanu u Rimu, pozivajući Crkvu da obnovi misionarsko djelovanje. U razgovoru s Prelatom, Ivan Pavao II. istaknuo je ovo kao i njegov prioritet. Don Alvaro ga je odmah podržao koliko je mogao, i u svom pastoralnom pismu 25. prosinca iste godine, žurno je sve pozvao da se svim svojim silama priključe ovoj papinskoj inicijativi, što je bilo

posebno važno u zemljama Stare Europe, SAD-a i Kanade.

Od tada je Prelat udvostručio svoje pastoralne pohode, ponajprije vrlo čestim putovanjima po europskim zemljama. Između 1987. i 1990. proširio je svoje djelovanje na Aziju i Oceaniju, Sjevernu Ameriku i Afriku.

Papa je pozvao don Alvara da počne sa širenjem Djela u Skandinavskim zemljama i naravno, u Poljskoj. Istaknuo je kako je vrlo važno da se među vjernicima u Poljskoj ucijepi potreba za osobnim duhovnim usmjerenjem, a znao je da se to intenzivno prakticira u Opusu Dei.

Papa je nastavio poticati don Alvara da i dalje potpomaže ovu misiju evangelizacije u duhu Opusa Dei, kao što je kasnije i mene poticao, sve do kraja njegova života. Dana 13. siječnja 1994. bili smo na audijenciji gdje ga je Prelat upoznao s razvojem apostolskog djelovanja vjernika

Opusa Dei i inicijativama koje su u planu. Papa je inzistirao na potrebi nastavka pomaganja pri novoj evangelizaciji društva. Don Alvaro je napustio audijenciju vrlo ohrabren, s obnovljenom svijesti o potrebi da se uvijek živi – kako je vidio i kod svetog Josemarie - u potpunom zajedništvu s Petrovim nasljednikom i drugim biskupima.

Na toj audijenciji, Papa mu je dao različite prijedloge, zajedno s ohrabrenjem da nastavi u apostolskim djelovanjima koji su već izneseni. Na primjer, on je preporučio da se uloži napor u uključivanje intelektualaca u intenzivniji apostolat, ohrabrujući ih u njihovom radu i pokazujući im da vjera i razum ne idu različitim stazama a pogotovo da nisu na dijametralno suprotnim stranama. Ivan Pavao II. je smatrao da su intelektualci osobe od presudne važnosti za novu evangelizaciju te da

im se zbog toga treba pružiti posebna pastoralna skrb. Također je smatrao prioritetnim evangelizaciju osoba na odgovornim pozicijama u politici i ekonomiji, budući da je to najučinkovitiji način povećanja kvalitete življenja u cjelini, a posebno onih najpotrebnijih. Također je poticao vjernike Prelature i ostale koji rade u poslovnim školama riječima: „Ako oni koju ovo studiraju postanu kršćani i obrate se, bit će lakše iskorijeniti siromaštvo.“

Da li je ikada don Alvaro savjetovao Papu o nekim Crkvenim pitanjima?

U nekoliko prilika Sveti je Otac zatražio njegovo mišljenje. Krajem 1978. kada je bio u dilemi u svezi svrsishodnosti putovanja u Meksiko na CELAM samit (to je bila prilično delikatna situacija), Papa je spomenuo don Alvaru, u prisutnosti drugih ljudi, kako je čuo različita

mišljenja o ovom pitanju. Jasno je tražio njegovo mišljenje. S velikom jednostavnošću, don Alvaro mu je sugerirao da prihvati poziv jer bi to putovanje bilo veliko dobro za Crkvu u Meksiku, Latinskoj Americi i u cijelom svijetu. Po boji Don Alvarova glasa dala se jasno iščitati sigurnost da će sve ispasti dobro, ma kakva bila Papina odluka bez obzira na njegovu zabrinutost. Kao što znamo, putovanje je završilo s izvanrednim rezultatom. Naravno, Papa se morao konzultirati i s još nekim savjetnicima, kao i s uredima Rimske kurije.

Nakon putovanja u Meksiko, pozvao nas je na ručak i radosno nam prepričao mnoge detalje s putovanja. Nije mnogo pričao o svom trudu, nego o vjeri i reakciji meksičkog naroda na posjet nasljednika svetog Petra.

Don Alvaro je nekoliko puta sugerirao Ivanu Pavlu II. da napiše pismo ili pobudnicu o sv. Josipu kojom će potaknuti vjernike na veću pobožnosti prema sv. Josipu kao i povećati molbe da zaštiti Crkvu. Bio je veoma sretan kada je ***Apostolska Pobudnica Redemptoris Custos (Otkupiteljev Čuvar)*** ugledala svjetlo dana 15. kolovoza 1989. godine.

Sjećam se još jednog prijedloga koji se odnosi na pobožnost. Pozvali smo na ručak mons. Pedra Altabellu, španjolskog kanonika Kapele sv. Petra. Za vrijeme ručka pričalo se o dobru za duše koje se događa u nekim crkvama gdje je stalno izložen Presveti Oltarski Sakramenta. Don Joaquin Alonso je primijetio da bi bilo vrlo korisno da se i u bazilici Svetog Petra krene sa adoracijom. Don Alvaro je snažno podupro taj prijedlog. Kanonik je toliko bio oduševljen prijedlogom da je rekao

kako je siguran da je providonosni prijedlog došao - *in altissimis* - s nebesa. U kratkom vremenskom roku, započelo je euharistijsko klanjanje u Vatikanskoj bazilici koje je odmah počelo donositi prekrasne plodove. Opisani događaj dogodio se 1981. godine.

Sva spomenuta sjećanja odražavaju veoma srdačan odnos s Papom.

Ivan Pavao II. pokazao nam je mnoge znakove očinske ljubavi. Ima ih toliko da ih se ovdje ne možemo svih spomenuti. Ali na um mi pada don Alvarov sedamdeseti rođendan, 11. ožujka 1984. Papa mu je poklonio sliku Čenstohovske Gospe sa srdačnim pozdravima koju je Papa vlastoručno napisao. Siguran sam da je svatko tko je usko surađivao s Ivanom Pavlom II. mogao osjetiti da je on čovjek koji „zna ljubiti“.

Da li je Papa posjetio neki od centara Opusa Dei?

U sklopu planiranih pastoralnih posjeta župama po Rimu, bila su uključene i tri koje su bile povjerene skrbi Opusa Dei te je Papa u sklopu posjete župama posjetio njihove pridružene centre. Možda najzanimljivija anegdota je da je, dok je još bio dobrog zdravlja, nekoliko puta posjetio Tor d'Avia, Konferencijski Centar Djela u Abruzzu. Centar je smješten na padini planine i vrlo je pogodan i lako pristupačan za izlete pa čak i za skijanje. Naravno da je i Papi s vremena na vrijeme potreban odmor, a tamo se mogao odmarati vrlo diskretno. Tor d'Avia je udaljen nešto više od sata vožnje autom od Rima. Papa je na ove izlete dolazio potpuno neprimijećen. Tako bi se imao priliku dobro odmoriti. Žene, članice Djela, koje su bile zadužene za funkcioniranje Centra su se

neslužbeno mogle družiti s Papom i njegovim tajnikom, ali o tome nisu nikada nikom e ništa govorile kako nitko ne bi smetao Svetog Oca. Don Alvaro je samo jednom otišao u Centar kako bi Papi zaželio dobrodošlicu. Ivan Pavao II. također je jednom posjetio i drugi konferencijski centar u Ovindoli, nedaleko od ovoga, sa skijalištem u blizini.

Često ste bili pozivani na domjenke u Papinu rezidenciju. O čemu ste razgovarali u takvim situacijama?

O mnogim različitim temama, uglavnom u neformalnom kontekstu, kao što su pitanja i situacija u Crkvi, apostolat vjernika Opusa Dei u raznim zemljama i slično.

Jednom takvom prigodom Papa je poklonio don Alvaru malo izdanje Novog zavjeta koje je on kasnije nosio sa sobom na svojim putovanjima kako bi se sjetio

Rimskog Crkvenog poglavara. Nije ga upotrebljavao u ostalim prilikama jer su slova bila premalena.

Imate li kakva sjećanja vezana uz pokušaj atentata 1981. godine?

Baš u to vrijeme bili smo na okupu zbog Prelatskog Koncila u svezi apostolata sa ženama. Čim smo čuli vijesti, sve je prekinuto i otišli smo u bolnicu Gemelli. Mons. Angelini je pozvao don Alvara da se pridruži nekim članovima Kurije za vrijeme operacije Svetog Oca.

Don Alvaro je odmah pozvao članove Djela da mole za Papu. Mi smo često odlazili u bolnicu Gemelli iako smo znali da ga ne možemo posjetiti. Ipak smo bar željeli moliti i biti u njegovoj blizini.

Prije njegovog posjeta Meksiku, don Alvaro je poklonio Papi kasetu s meksičkim pjesmama. To su bile pjesme pune ljubavi koje su pjevale i

o Guadalupskoj Gospi. Prvi put kada su nam dozvolili da posjetimo Papu u bolnici, našli smo ga kako sluša te pjesme na kasetofonu. „Pomažu mi moliti“, kazao je. Nismo unaprijed znali da ćemo ga uspjeti posjetiti, ali Papa je sam zatražio da nas vidi. Don Alvaro je zagrlio Papu sinovskom gestom i primijetio da ima vrlo visoku temperaturu. Posjet je bio kratak, ali se moglo osjetiti da cijela Crkva moli za Petra, kao u Jeruzalemu, i da se Petar u potpunosti predaje za Kristovu Crkvu.

Nismo ništa rekli o beatifikaciji i kanonizaciji svetog Josemarije, koje su se obje dogodile za vrijeme pontifikata Ivana Pavla II.

Papa je bio vrlo sretan što može uzdići osnivača Djela na čast oltara. Kao što se sjećate, prije beatifikacije 1992. bilo je nesporazuma koji su rezultirali nekim kontroverzama. To

su bili udarci đavla koji su imali namjeru spriječiti ono što je Ivan Pavao II. netom nakon beatifikacije prozvao „velikom manifestacijom vjere“. Na kraju ceremonije, Ivan Pavao II. izrazio je radost zbog toliko mnogo tisuća ljudi okupljenih u molitvi te je rekao don Alvaru, koji ga je pratio do bazilike: „Sad razumijem zašto neki sektaši nisu željeli da se održi ovu manifestaciju vjere.“ Papa je dodao da je vrlo zahvalan Gospodinu što mu je dao priliku da predsjedava ovoj ceremoniji, na kojoj je također proglasio blaženom Majku Bakhita, redovnicu reda Canossian kćeri Milosrđa, koja je privukla svjetsku pažnju na tragičnu situaciju Crkve u Sudanu. Ukratko, ono što je ostalo zabilježeno za povijest, jest dobro za cijelu Crkvu koje je donijela pobožnost prema svetom Josemariji. I Papa je to vrlo dobro znao.

U kanonizaciji, Papa je definirao svetog Josemariu kao „svECA običnih

ljudi“, što je u skladu s nadom da se evangelizira društvo kroz običan život: u kućnoj crkvi koja je ustvari svaka obitelj, kroz posao, sport i kroz društvene odnose.

Ivan Pavao II. i sam je bio meta kritika nekih ljudi. Kako se Papa sučeljavao s tom opozicijom?

Bio je natprirodno sretan što može nositi križ. Štoviše, bio je vrlo odlučan te nikada nije skretao sa ravnog puta, uvijek želeći dobro Crkvi. Don Alvaro je jednom zajedno s Papom molio krunicu, s još nekoliko osoba. Među njima je bila i Majka Terezija iz Kalkute. Na kraju molitve Papa je upoznao Don Alvara s Majkom Terezom, koja mu je zahvalila što su svećenici Djela tako brižni za njene časne sestre diljem svijeta. Tada joj se Papa obratio, pola u šali, pola u zbilji: „Majko, zašto se Papa i Opus Dei tako mnogo kritizira u svijetu, dok svi govore samo

najbolje o Majci Terezi?“ Ona mu je odgovorila s velikom iskrenošću: „Molite za mene da mogu biti ponizna“.

Ivan Pavao II. se pomolio na odru pred mrtvim tijelom don Alvara na dan njegove smrti. Možete li nam reći nešto o tim trenucima?

Na svoj 80. rođendan 11. ožujka 1994. don Alvaro je od Ivana Pavla II. primio rukom napisanu poruku koja se nalazila na fotografiji: „Za našeg cijenjenog i ljubljenog brata Alvara del Portilla, koji zahvaljujući Gospodinu slavi svoj 80. rođendan. Primate izraz moje tople zahvalnosti zbog Vašeg vjernog rada u službi Crkve. Molit ću za obilne nebeske milosti za službu koja će još mnogo godina davati plodove u izobilju. Vama i svim svećenicima i laicima Prelature podjeljujem srdačne i osobite apostolske blagoslove.“

Uvečer 22. ožujka 1994. vratili smo se s hodočašća iz Svete zemlje, a nekoliko sati kasnije, u jutarnjim satima 23. ožujka 1994. Gospodin je pozvao k sebi Prelata Opusa Dei. Obavijestio sam oko 6 i 30 ujutro mons. Stanislaw Dziwisza, privatnog tajnika Ivana Pavla II. o Prelatovoj smrti. Don Stanisaw je rekao da će prenijeti vijesti Svetom Ocu te da će u svetoj misi moliti Gospodina za pokoj Prelatove duše. Ugodno smo se iznenadili kada nas je prefekt **Papinskog kućanstva** mons. Monduzzi nazvao oko 10 sati ujutro kako bi nas obavijestio da se Sveti Otac želi popodne pomoliti pred don Alvarovim mrtvim tijelom na odru. Neću ulaziti u detalje ovog posjeta, ali želim istaknuti interes koji je pokazao Ivan Pavao II. Pitao me gdje je i kada don Alvaro držao svoju posljednju misu, jer je znao da se prethodnog dana vratio u Rim. Rekao sam mu da je to bilo u 11 ujutro u Cenakolu. Vrlo sam se iznenadio

lakoćom kojom je Papa izračunao vrijeme mise i odlaska don Alvarove duše u raj. Na kraju sam mu zahvalio na posjeti, koja je bila tako neuobičajena, ali me Papa prekinuo rekavši: „To je trebao napraviti. To je trebao napraviti.“

Nakon što ste imenovani za Prelata 1994. godine da li ste i Vi imali sličan odnos s Ivanom Pavlom II?

Papa se nastavio ponašati jednako očinski i ljubazno. Na primjer, osobno me nazvao da me obavijesti da sam postao Prelat. U različitim zgodama bih iskoristio priliku informirati ga o napretku apostolata u Djelu i uvijek sam vidio kako se tome raduje. Nekoliko mjeseci nakon što sam postao Prelat Papa me imenovao biskupom. Nakon 2000. godine Papa je bio poprilično bolestan, ali me je nastavio redovno primati na audijencijama kako bi čuo novosti o apostolskim aktivnosti

Djela diljem svijeta. Tri dana nakon smrti Svetog Oca, otišao sam se pomoliti s don Joaquin Alonsom nad njegovim mrtvim tijelom na odru, i pozdraviti don Stanislawa koji nas je pozvao na molitvu u svoju privatnu kapelu. Kasnije nas je ponukao da se popnemo do terase apostolske palače. Htio nam je pokazati nepreglednu rijeku ljudi koji su došli odati posljednju počasti Papi i sve te televizijske kuće iz cijelog svijeta koje su postavile svoje odašiljače oko Trga sv. Petra. Ubrzo nakon toga, dao mi jednu od reverendi Ivana Pavla II. kako bismo je čuvali kao relikviju.

Michele Dolz

Studi Cattolici // Michele Dolz

hr-hr/article/ivan-pavao-ii-i-opus-dei/
(3.04.2026.)